

Boletín de la Sociedad Coral "L'Unió Vilanovesa"

Aparecerá mensualmente

Redacción y Administración :
Rambla Principal, núm. 55
Villanueva y Geltrú

De los artículos firmados son
responsables sus autores

En Martí Torrents

Si les exposicions de nostres pintors vilanovins sempre ens han interessat fortament, fent que les visitessim, tan en nostra vila com quan a la capital han sigut anunciades, tals com les d'en Ivo Pascual, en Cabanyes, etc., encara que sols hagi sigut amb el sols desig d'obtenir una particular satisfacció personal, una exposició d'acquarel·les d'en Martí Torrents, a qui venim seguint els seus passos des del seu començ, té per nosaltres una doble atracció, puix veiem en elles la revelació d'una forta personalitat, el que fa que no poguem sostreure'ns avui a exposar l'opinió que d'elles ens havem format. I en fer-ho, tenim a bé declarar per endavant, que no tenim la pretensió de fer un judici crític detallat de cada una de les seves obres, ja que creiem que altres, amb coneixements més sòlids, ja han exposat o exposaran la seva més autoritzada opinió.

Però en Torrents sabem que és hom que es complau en què la sinceritat sigui la que acompanyi el reflexe de les impressions que ens causa la contemplació dels seus quadres. Que tota opinió, per modesta que sigui, sols sigui filla de la sinceritat de qui l'exposa, té per ell un valor. I això ha fet que, sapiguent com és i com *pensa*, avui la nostra opinió transcedeixi al públic.

Heus-aquí perquè no reparem en dir : que des de l'última exposició feta per en Torrents al «Saló Parrés», a la que acaba d'exposar en nostra vila, a pesar del poc temps transcorregut, s'hi nota un avenç veritablement notable. La gama del colorit d'algunes d'aquestes últimes obres que reproduïxen bells paisatges de les muntanyes pirinenques, està matisada amb tal exuberància de gradacions en les que preponderen les de forta vigorositat, que fa que les perspectives d'algunes d'elles ens donguin aquella sensació que sols es produeix en nostre esperit quan ens trovem davant d'una fidel reproducció de la Naturalesa. Amb tot, si en Torrents cuidés un poc més de donar una major transparència als cels, i fes que les tints dels últims termes situats en perspectiva aèrea fossin un poc més suaus i vaporoses, fent que la nostra mirada a través de l'assumpte del quadre es perdés en les llunyanies d'un més enllà, guanyarien en perfecció. Però creiem que ell mateix, segurament, ja deu haver-se dat compte de l'objecció que acabem de

fer, i que es nota en algunes de les acquarel·les, i tindrà interès en resoldre-la.

També en Torrents se'ns ha presentat en aquesta última exposició en un nou aspecte del seu temperament artístic. Algunes de les obres exposades han sigut varis retrats. És innegable que poden apreciar-se en ells condicions d'un *sovoir fer* excel·lents. No obstant, nosaltres, parlant amb tota sinceritat, desitjariem que en Martí Torrents no es desviés del camí que des del principi ha vingut seguint. En el nostre lleal entendre, és en el paisatge on té de triomfar. L'espigolar en el camp de l'art sempre ha sigut d'efectes contraproduents. En Torrents és un enamorat de la naturalesa. Ella pot dir-se que va ésser la que va impulsar-lo a què fes son aparició en el món de l'art. Abandonar-la per a pendre un altre camí, creiem seria una greu equivocació. És veritat que aquests moments de tanteig, d'indecisió, són propis de tots els artistes en els seus primers temps. Però precisament en això està el perill. Sols aquells que en aquests moments decisius saben pendre una resolució, es posen en situació de triomfar. Sentiríem en l'ànima que en Torrents no sabés vèncer aquest escoll. Però estem segurs que el vencerà. Confiats, així ho esperem.

ARIEL.

El centenario del nacimiento de Víctor Balaguer

Los elementos intelectuales de Barcelona han decidido rendir homenaje a Balaguer con motivo del centenario de su nacimiento. Villanueva, patria adoptiva del inmortal vate, y de cuyos restos es depositaria por voluntad soberana de quien por ella tanto se había desvelado, quiere asociarse a este homenaje.

Sabemos que la Junta del Museo Biblioteca Balaguer haciéndose intérprete del general sentir de cuanto en nuestra villa representa vida corporativa en sus diversas manifestaciones, ha tenido varias reuniones para dar comienzo a los trabajos de organización de los actos que se piensan celebrar.

«La Unión Villanovesa», que se honró teniendo

como socio honorario a Balaguer hasta el día de su muerte, se halla dispuesta a cooperar con cuanto para este homenaje se prepare, y estamos seguros que la Junta del Museo recibirá espontáneos ofrecimientos de todas las entidades.

El Museo Biblioteca Balaguer tiene para todos los villanoveses un valor indiscutible. Como faro inextinguible, su luz irradia en las inteligencias, despertando las ansias de saber de aquellos que a ella se acercan.

Aprestémonos, pues, a honrar a quien por la cultura de Villanueva levantó un monumento abierto a todas las ideas para que en ellas se forjasen los hombres del porvenir.

(DE COL·LABORACIÓ)

El joc!

Per moltes i violentes que siguin les frases que es llancin per anatematitzà aquesta lacre social, mai seran prous ni suficients, comparades amb les fatals conseqüències de què és origen.

El joc! Mireu arreu on les humanes misèries s'han extès; el trovareu enroscat com serpent maligna pel cos social, com a càncer purulent i infecte, aniquilador de la voluntat; generatriu de la infelicitat en la llar; fecundador de tota mena de vicis; propulsor al crim, al suïcidi, i a tota mena de delinqüència.

Havem vist al jugador. Havem vist a l'ans-home fort i normal, lliscà per aquesta pendent, i, de graó en graó, bamboleixant, abismar-se a la més abjecte perversió moral; a la més denigrant degeneració psíquica.

Per si no fossin prou les calamitats individuals, aquestes s'encomanen i repercuteixen a la col·lectivitat. La llar del jugador és gris, insípida, miserable, a causa de què l'estat econòmic de la família es va tornant precari, desesperant; les relacions socials del jugador es tornen insolidàries, odioses; un negre fàstic li invadeix l'ànima.

* * *

Combatre aquesta lacre social, és missió de tots els homes que desitgen la florexença d'una humanitat nova, forta d'esperit i lliure de trabes que dificultin la seva ascendència progressiva. I és aferrats en aquest ideal, que debem encoratjar-nos per a fuetejar aquest monstre, per el que sagna la humanitat tota.

És insuficient que es promulguin lleis sobre el joc; és inútil que es prenguin mides restrictives. Tota coacció que s'exerceixi ja moral, ja física, no donarà mai un resultat positiu, per ésser aquest sistema el que combateix els efectes i no les causes del mal.

Labor positiva serà endinsar-nos a la consciència dels homes, demostrar-els-hi que els que fomenten, sostenen i viuen del joc, no són altres que els paràsits de la societat; els ganduls de la humanitat; les sango-

neres del poble obrer; aquells als quals els convé mantenir l'estat d'incultura quasi general, per perpetuar l'imperi de l'esclavatge econòmic.

D'aquesta manera potser que l'esperit decaigut i atrofiat dels homes reaccioni i a la consciència dels mateixos, s'operi una transformació, quins resultats seran un prometiment per a temps futurs.

J. SERRA

La voluntat

Qui més, qui menys, tothom en té; sols ens manca saber orientar-la per a què poguem treure'n el millor profit en bé de nosaltres mateixos i de la humanitat.

Sempre en el món han predominat les voluntats més fermes, vull dir les que són més educades i instruïdes.

Hi han obres atrevídíssimes que s'han realitzat degut a no haver-hi mancat l'encoratjament dels qui convençuts, no han tornat enrera la seva obra projectada, i aixís salvant el perill i obstacles porten a terme l'obra, fruit del seu enginy i de la seva voluntat.

Veritablement, el qui no té una voluntat decidida i no està mai segur de lo que projecta, difícilment podrà esperar-se que tinguin efectivitat els seus plans, i sense dubte pot dir-se que la seva indecisió el portarà mes aviat al fracàs que a una realització.

Avui com sempre, els més, són els qui no tenen voluntat pròpia, i a tot cas qui la tingui deix també que uns altres, que són els menys, que els dirigeixin allí on els hi plagui, i aqueixa manca de voluntat o indiferència fa que predomini la ignorància i de què no ens preocupem de res, ni de lo que interessa més, com en quiscuns casos de la vida de nostres consemblants.

La més gran dificultat per a tots és el no poder tenir un bon mestre que sàpiga, a més d'instruir-nos sobre les necessitats més corrents, educar perfectament nostra voluntat.

Per això convé que quan tingueu un bon guia el seguiu, doncs ell vos ensenyarà un camí que indubtablement serà el de més bona voluntat.

B.

Para poder llenar cumplidamente una misión educadora, no será malo que uno se estudie a si mismo, y procure corregir sus defectos

Apreciacions

Es molt probable, o millor dit, seguríssim sense posar-hi dubtes de cap mena, que tots els assumptes d'ordre col·lectiu es desenrotllaran tal com es mereixen, siguin del caràcter que es vulgui, encara que hi hagi qui intenti obstaculitzar-los, que per sistema sempre quasi sol haver-ni un que dominat per la vanitat del càrrec que ostenta o de voler figurar, no repara posar obstacles amb les qüestions de companyerisme d'administració, etc., etc.

Això vol dir que els assumptes es fan extensius, sense necessitat, moltes vegades, per la falta de compenetració dels homes als quals incumbeix la deliberació dels mateixos, cal dir en lo successiu que és degut a la falta de coneixements que els homes d'una significació representativa tenen d'estar constantment amb una altesa de mires vetllant perquè sempre recaiguin en sentit positiu.

Per tant, és d'imperiosa necessitat, opino, l'augment d'espectacles culturals per estar posseïts d'una gran eficàcia en tots els ordres de la vida, que per això ben clar s'ha demostrat que els homes són innumerables que es disposen treballar en aquest sentit, que el temps invertit vers aquesta finalitat tan apremiant per avui, es mostra l'interès de conviure amb una societat més humana, més perfecta, tal com hauria d'ésser, que per no ésser aixís s'imposa el màxim de sacrifici per a tots, i per entendre-ho aixís, el camí més recte per la conquesta d'una ideologia progressiva per dissort molt mancada avui i que tots ho deplorem.

E. M.

El río Llobregat

«Hele aquí, ese Llobregat tan famoso, citado por la historia, cantado por la poesía, y que más de una vez ha ido rodando hacia el Mediterráneo en olas de sangre de héroes. Ved cruzar rápidas y veloces sus aguas, cual si tuviesen prisa de llegar al mar, cansadas ya de dar vida a tantas industrias y movimiento a tantas máquinas como a su paso encuentran.

«Los antiguos daban a este río el nombre de *Rubricatus*, por la mucha tierra roja que arrastraba, debiendo a esta circunstancia el que los poetas dijese que llevaba arenas de oro. Después se le llamó Llobregat a causa de los muchos puntos som-

bríos y verdaderamente lóbregos de sus márgenes, pues es fama que antiguamente cruzaba gran extensión de territorio lleno de maleza, follaje y arboleda. Lo cierto es que en sus orillas hay paisajes tan halagüeños como seductores, tan llenos de poesía como de magia y de encanto.

»Nace este río en el extremo N. E. del partido de Berga, brotando sus numerosas fuentes en una masía o granja llamada Hospitalet, un poco más abajo de la población de Castellar de Noya. Se dirige al principio al Oeste y después baja en dirección N. S. hacia Montserrat, junto a cuyo famoso monte pasa. Su curso es sólo de 39 leguas, y durante él recibe en su seno 27, entre ríos, arroyos y rieras. Los dos ríos más importantes que se le unen son el Cardoner, en Manresa, y el Noya en Martorell. Pasa por debajo 18 puentes, algunos de los cuales son magníficos, como el de Monistrol, el de Molins de Rey y, sobre todo, el famoso Puente del Diablo, en Martorell.»

Sobre una comèdia d'en Pirandello

Sols coneixem d'en Pirandello algun assaig, algun conte publicats en diverses revistes; i serà per a nosaltres preocupació constant, conèixer sinó totes les obres d'aquest autor, al menys, aquelles en què es reveli el seu saber en filosofia i psicologia.

Degut a la impressió que teniem per les crítiques que havíem llegit, respecte el seu teatre, acudirem a la representació d'«*El goig d'ésser honrat*» presos com d'una suggestió, disposats a veure quelcom transcendental.

Veritablement és així el teatre d'en Pirandello, és inconfundible, és personalíssim, és original.

De cap a cap de l'obra sembla que ens trobem en un món il·lusionari, on els homes són febles titelles; homes mancats de voluntat i de domini propi, homes que no són més que satèl·lits, que girin amb ritme marcat i a mercè d'un gran centre dinàmic.

És que en el món real no és així?

En «*El goig d'ésser honrat*» en Pirandello aborda un tema filosòfic i psicològic. Segons les modernes teories de psico-anàlisis, l'home pensa, sent i obra, de modo distint segons sa intel·ligència, sistema nerviós i temperament.

En Pirandello s'ha endinsat a l'ànima humana per a desentranyar el misteri origen de les contradiccions, en els actes de la vida.

El personatge *Boldevino* és el tipus d'home conscient, que amb claredat aterradorà llegeix a l'ànima dels homes; i que com un nou déu els té subjectes a la seva sobirania. Per això la dialèctica d'en *Boldevino* que abraça de lo inversemblant a lo conscient és irrefutable.

Tenint en compte que tan bé en el terreny filosò-

fic com científic tot és relatiu, i que lo que acceptem avui com a veritats, estarà mancat demà, ens permet dubtar de tots els sistemes i teories.

No obstant, l'aparició d'en Pirandello és una revolució en el teatre que remourà tots els vells sistemes. puix és una obra gran perquè és profunda i humana.

KOS-HI

No participamos del criterio del autor del artículo.—N. R

Datos interesantes

Velocidades de la Tierra. — Recorre su órbita en 365 días, 5 horas 48 minutos 47 segundos o sea 1 año con una velocidad de unos 30 kilómetros por segundo.

Verifica la rotación en 24 horas, o 1 día. La velocidad de rotación, en el Ecuador, es de 28 kilómetros por minuto; un punto cualquiera de España gira con una velocidad media de más de 21 kilómetros.

Velocidades y distancias de la Luna. — La distancia media de la Luna a la Tierra es de 380,000 kilómetros.

Un hombre, andando 50 kilómetros por día, tardaría 24 años para ir de la Tierra a la Luna.

Recorre su órbita en 27 días, 7 horas 43 minutos 5 segundos.

Distancia del sol. — La distancia del Sol a la Tierra es 15.000.000 de miriámetros (1), aproximadamente.

Una locomotora, llevando una velocidad de 50 kilómetros por hora, tardaría 337 años.

Velocidad de la luz. — La luz se propaga con una velocidad de 310.000 kilómetros por segundo.

La luz del Sol recorre la distancia del Sol a la Tierra en 8 minutos 16 segundos.

Velocidad del sonido. — El sonido se propaga con una velocidad de 333 metros por segundo.

Si el sonido pudiese propagarse a grandes distancias, tardaría unos 2 meses para ir desde la Tierra a la Luna.

(1) El miriámetro equivale a 10 kilómetros o 10.000 metros.

Pedimos a la escuela la formación total de personalidades humanas, le pedimos que ilumine la razón y la conciencia, que prepare suficientemente al niño para todas las obligaciones y vicisitudes de su existencia futura.

LUIS ZULUETA

Fora xifladures!

N'hi ha de xiflats creieu-me que encara no s'han dat compte del seu xiflament. Quiscun que ja passa de l'edat li veureu en la solapa del frac una flor que sembla un sol. D'altres se les donen per presumir la seva elegància (?) de vestir. També hi ha qui al fer discursos no té prou orelles per escoltar-se, i qui li sembla que és poeta i les seves poesies fan plorar de riure, i qui vol ésser director no sapiguent dirigir-se el seu pas. Qui vol manar als altres sens poguer-se ell per si governar.

N'hi ha de tota mena de xiflats!!

La que fa més llàstima és la que es posa al cap, de xifladura, i si em voleu creure d'aquesta no en volgheu patir, i, a ésser possible, de cap mena.

J. A.

NOTICIARI

Hem rebut un comunicat del «Orfeón Villanovés» notificant-nos el nomenament de la seva junta tal com segueix:

President, En Lluís Vayreda; Vice-President, En Amadeu Aragonés; Secretari, Marcellí Martí; Vice-Secretari, En Cristòfol Rovira; Tresorer, N' Antoni Coldeforns; Comptador, En Ramón Pascual; Bibliotecari, En Jaume Carbó; Vocals, En Joan Soler i En Joan Lleó.

Desitgem a aquesta Junta molt d'acert en el desenvolupament de la seva missió i ens plau oferir-nos-hi per tot lo relacionat amb nostre entitat.

= Devem expressar des d'aquestes columnes la nostra condolença per la pèrdua que sofríren les famílies dels socis En Josep Montaña i N'Enric Palà amb motiu de la mort de la mare i esposa ocorregudes en 2 i 8 del propassat setembre.

= La Junta, acomplint el deure que té envers els socis, participa als mateixos que hi ha al nostre saló de cafè un lloc destinat a lectura.

Si algún soci, per causa imprevista, deixés de rebre nostre Butlletí, pot dirigir-se al conserge, que té al seu càrrec el repart del mateix.

El texto
del presente Boletín
ha sido sometido
a la previa censura militar